

verslag

Omschrijving	Startgesprek Regio Deal Drechtsteden/Gorinchem
Voorzitter	[redacted]
Vergaderdatum en -tijd	25 maart 2020, 11.30 uur – 13.00 uur
Locatie	Conference call
Aanwezig	André Flach (Vice-voorzitter Drechtstedenbestuur) Reini Mellisante-Briene (Burgemeester Gorinchem) Anne Koning (Gedeputeerde provincie Zuid-Holland) Floor Vermeulen (Gedeputeerde provincie Zuid-Holland) [redacted] (dealmaker Regio) [redacted] (DG LNV) [redacted] (manager Regio Portefeuille LNV) [redacted] (dealmaker Rijk) [redacted] (dealmaker Rijk)

Vergaderpunten

1. Opening en kennismaking

[redacted] opent de vergadering en staat kort stil bij de bijzondere omstandigheden vanwege het coronavirus. Hij geeft aan dat het niet ideaal is dat het startgesprek via een conference call plaats vindt, maar is blij dat besloten is om het startgesprek wel door te laten gaan. Hij legt uit dat normaal gesproken ook de andere departementen aanwezig zijn bij het startgesprek, maar dat die nu hun input schriftelijk hebben aangeleverd. Ondanks dat de andere departementen nu niet aanwezig zijn, is het wel nadrukkelijk de bedoeling dat zij actief mee gaan doen in deze Regio Deal.

Er volgt een korte kennismakingsronde.

2. Introductie Regio Deal Drechtsteden/Gorinchem

André Flach geeft een toelichting op de propositie van de regio en verwijst naar de meegestuurde presentatie. Hij geeft aan dat er veel moois gebeurt in de regio, bijvoorbeeld rond de maakindustrie en de haven, maar dat er tegelijkertijd ook een aantal zwakkere punten zijn. Die zitten op het vlak van de brede welvaart. Inwoners profiteren onvoldoende mee. Er is een mismatch tussen het benodigde

human capital bij het bedrijfsleven en de beschikbaarheid op de arbeidsmarkt, wat een bedreiging is voor de continuïteit van de gevestigde bedrijven. De angst bestaat dat de bedrijven daardoor de regio verlaten of zelfs helemaal uit Nederland verdwijnen. Een voorbeeld betreft de scheepsbouw met een bedrijf als IHC. Ook is er sprake van een eenzijdige woningmarkt. Daarom heeft de regio een samenhangende groeiagenda opgesteld die zich richt op investeren in mensen. De aanpak bestaat uit drie pijlers: human capital (HBO en MBO+), innovatie (techniek, maritiem en zorg) en oevertransformatie (gericht op een goed woon- en werkklimaat).

De triple helix werkt heel goed in deze regio en bedrijven als IHC en Damen zijn ook betrokken geweest bij de totstandkoming van de aanvraag voor de Regio Deal. Vraag die gesteld is aan de bedrijven is waar ze behoefte aan hebben om te kunnen doorontwikkelen en wat ze verwachten van de overheid. Naast human capital (brede aanliegroute) focus op innovatie. Komt nu al zeker tot stand, maar nog vaak te toevallig (bijvoorbeeld op basis van een klantwens). Dit kan gestructureerder. Niet alleen in de maritieme sector maar ook in de zorg. Water is een belangrijk kapitaal van de regio, maar de oevers voldoen kwalitatief niet meer aan de wensen van bedrijven en inwoners. Transformatie is nodig. De juiste bedrijven zitten niet op de juiste plek. Als voorbeeld wordt de verplaatsing van Peute genoemd (recyclingbedrijf). Peute overwoog Nederland te verlaten, maar de verplaatsing naar het containertransferium in Alblasterdam is een win win situatie geworden voor het bedrijf en de regio. Met de deal willen we meer van dit soort verplaatsingen.

[ ] geeft aan dat dit samenhangende pakket goed aansluit bij wat het Rijk beoogt met de Regio Deals.

[ ] geeft kort weer wat de reacties van de departementen zijn op het ingediende voorstel van de regio:

- IenW vindt dit voorstel interessant vanwege de aandacht voor de maritieme sector, de innovatie, het vulpunt alternatieve brandstoffen en de oevertransformatie.
Ten aanzien van het punt van de A27 geeft het ministerie van I&W aan dat dit alle aandacht heeft. De minister van IenW is er onlangs op bezoek geweest en heeft aangegeven te bezien of er versnelling mogelijk is. Daarvoor worden nu opties uitgewerkt. Omdat dit een losstaand traject is en inmiddels alle aandacht van het ministerie heeft, pleit I&W er voor om dit deel buiten de Regio Deal te houden.
- EZK is vooral geïnteresseerd in het innovatiespoor en de oeverontwikkeling.
- SZW vraagt zich af in hoeverre de aanpak zich richt op de onderkant van de arbeidsmarkt. In hoeverre dat het geval is, bepaalt mede de inzet van SZW in deze deal. Daarnaast doet SZW de oproep om bestaande structuren van de arbeidsmarktregio's te gebruiken en geen nieuwe structuren daarnaast op te zetten.

Anne Koning vraagt of met de onderkant van de arbeidsmarkt het MBO wordt bedoeld of daar onder. [redacted] licht toe dat niet het MBO wordt bedoeld maar echt de onderkant van de arbeidsmarkt.

- OCW is enthousiast over het voorstel, maar is nog wel zoekend naar waar OCW precies kan aanhaken. Ten aanzien van de Associate Degree's (AD's) geeft OCW aan dat daar nader overleg over moet plaats vinden om te kijken wat hier precies mogelijk is. Dit is namelijk een afwijking van de normale procedure, maar dit speelt ook in andere gebieden. OCW is bereid om mee te denken.
- BZK vraagt aandacht voor de governance in deze Regio Deal en vindt het belangrijk dat de verbinding tussen Drechtsteden en Gorinchem goed wordt gelegd.

[redacted] concludeert dat vijf departementen geïnteresseerd zijn in deze Regio Deal en betrokken willen zijn bij de verdere uitwerking. Het is aan [redacted] om goed de verbinding te leggen tussen de departementen en de regio bij de verdere concretisering.

3. Aandachtspunten uit de toekenningsbrief

A27

Floor Vermeulen geeft aan dat de aansluiting A27 belangrijk is voor het slagen van deze Regio Deal en dat dit wat hem betreft daarom onderdeel moet blijven van deze deal.

[redacted] erkent dat dit een belangrijk onderwerp is, maar geeft aan dat dit een eigen traject heeft binnen RWS/I&W. Hij vindt het niet verstandig om zo'n groot lopend traject aan boord te halen. Dit heeft namelijk een eigen governance en uitvoeringsdynamiek. In de setting van deze Regio Deal kan hierover ook niet worden besloten. Hij ziet dit als onderdeel van de context van deze Regio Deal, waarover natuurlijk wel gesproken kan worden.

[redacted] snapt de redenering. Zij vindt het echter belangrijk dat dit onderwerp wel op tafel blijft liggen. Dit is namelijk een belangrijk onderdeel van de aanpak en het is goed om hier over te kunnen praten tussen Rijk en Regio.

Volgens Anne Koning is de A27 randvoorwaardelijk in plaats van context van de Regio Deal.

[redacted] geeft aan dat dit overleg geen doorzettingsmacht heeft op dit punt. Uiteindelijk is dat aan IenW/RWS samen met de regio in een apart proces. De stand van zaken kan natuurlijk wel in het kader van de Regio Deal besproken worden.

André Flach licht toe dat met randvoorwaardelijk bedoeld wordt dat het effect van alles wat we nu doen minder zal zijn als deze randvoorwaarde niet rond komt. Het

effect van onze investeringen zal minder zijn. Dit betreft de lange termijn effecten van de inspanning die nu met de Regio Deal in gang wordt gezet.

concludeert dat de A27 een belangrijk element van de aanpak is om maximaal effectief te zijn. Hierover kunnen we in deze setting echter niet beslissen, maar we kunnen wel met z'n alle de voortgang in de gaten houden, aanjagen en verbinden. Het onderwerp komt dus op tafel als dat nodig is. Dit is voor allen akkoord. De dealmakers houden vinger aan de pols in overleg met de betrokken partijen in de regio en Rijk.

Governance

André Flach licht toe dat er al geruime tijd intensief wordt samengewerkt in de regio, specifiek ook tussen Drechtsteden en Gorinchem. De laatste jaren is de samenwerking geïntensiveerd, vooral ook omdat bedrijven en inwoners zich niet aan bestuurlijke grenzen houden. Het vertrouwen tussen de partijen is de laatste twee jaar ook sterk toegenomen.

Binnen de samenwerking in triple helix verband zijn Drechtsteden en Gorinchem vertegenwoordigd en werken zij samen op basis van gelijkwaardigheid.

bevestigt dat de samenwerking in triple helix verband goed verloopt. Ze voegt toe dat Gorinchem te maken heeft gehad met gemeentelijke herindelingen rondom de gemeente en noemt in dat verband ook de motie Van der Molen. Om de centrumfunctie van Gorinchem te behouden en te versterken werkt de gemeente intensief samen met alle partijen in de regio.

wijst op het belang om in de governance van deze Regio Deal ook de betrokkenheid van het Rijk goed te regelen, zodat er een structuur ontstaat waarin we met elkaar in gesprek zijn gedurende de looptijd van de deal.

Floor Vermeulen doet het voorstel om het Rijk aan te laten sluiten bij het triple helix overleg. Hij is enigszins bevreesd om extra structuren in het leven te roepen.

vindt het belangrijk om de betrokken departementen goed aan te sluiten bij de regio Deal. Hij kan zich voorstellen dat de regio ambassadeur van EZK aanschuift bij het triple helix overleg, maar zou daarnaast ook graag een apart Rijk-Regio overleg willen met de departementen en de vertegenwoordigers uit de regio. Daarnaast is zijn verwachting dat in het triple helix overleg vooral over projecten gesproken gaat worden en het is volgens hem niet noodzakelijk dat het Rijk zo dicht op de projecten zit. Hij stelt voor om de komende periode als regio en Rijk gezamenlijk te onderzoeken hoe we dit op een effectieve manier kunnen organiseren.

André Flach geeft aan dat de governance ook een onderdeel van de propositie was. Hij merkt dat de triple helix partijen enigszins teleurgesteld zijn dat zij nu geen onderdeel zijn van het Rijk-Regio overleg en dat zij niet betrokken zijn bij de besluitvorming over de toekenning van de middelen voor de projecten.

geeft aan dat de triple helix partijen wel degelijk gezamenlijk kunnen besluiten over hoe de middelen over de projecten worden verdeeld. Dat zien we ook in andere Regio Deals, bijvoorbeeld Twente en Brainport Eindhoven. Op dat niveau is het Rijk wat afstandelijker, de beslissingen over de projecten vinden plaats in de regio, hier dus in triple helix verband. In de gezamenlijke governance van de deal gaat het vooral om de gezamenlijke ambitie, doelen en aanpak vast te stellen en hierop te monitoren en sturen. Volgens hem is die teleurstelling dus niet nodig.

Focus

André Flach geeft aan dat, hoewel de deal flink gekort is, het uitgangspunt van de regio is dat het gehele plan/programma overeind blijft. Er zijn twee reflexen mogelijk. Temporiseren of extra middelen inzetten. De tweede optie wordt momenteel onderzocht. Ook wordt onderzocht welke onderdelen cruciaal zijn voor deze deal. De kans bestaat dat er projecten afvallen.

Floor Vermeulen geeft aan dat er ook criteria worden geformuleerd op basis waarvan besloten kan worden hoe we de middelen inzetten in de tijd.

Anne Koning geeft aan het lastig te vinden om deze discussie over de telefoon te voeren. De vraag is hoe we hier mee omgaan in het proces de komende tijd. Dit punt gaat mee naar het agendapunt over de vervolgstappen.

4. Financiën

licht toe dat de Regio Deals in de eerst en tweede tranche geld hebben ontvangen via een decentrale uitkering. In deze tranche gaat dat via een specifieke uitkering omdat de Algemene Rekenkamer de decentrale uitkering in deze situatie niet vindt passen bij de Financiële Verhoudingen Wet. Het Rijk wil dit zo licht mogelijk invullen zodat de gezamenlijkheid niet wordt aangepast. Een belangrijke eis is dat de cofinanciering 'hard' moet zijn. Voor wat betreft de verantwoording sluiten we aan bij de SiSa-systematiek. Als dat van te voren goed is ingeregeld levert dat geen extra werk op. Daarnaast is het belangrijk om te weten dat de bijdrage van het Rijk (22,5 mln.) inclusief BTW is. Dat betekent overigens niet dat het bedrag 20% minder wordt, want de regio kan bij de BTW ook een beroep doen op het BTW-compensatiefonds (BCF). Om het geld naar de begroting van LNV te krijgen moeten we een bestedingsplan indienen bij het ministerie van Financiën. Als we dat voor 1 juni doen, kunnen we dit jaar nog een deel van het gel naar de regio overmaken. Anders wordt het pas volgend jaar. Dit alles vraagt dat onze financiële mensen in een vroeg stadium goed in gesprek zijn met financiële mensen van de regio. Inge, Karin en Jelle zullen dit regelen.

André Flach geeft aan dat de gemeente Dordrecht de kassiersfunctie op zich neemt.

5. Vervolgstappen

Anne Koning gaf eerder al aan het lastig te vinden om over de telefoon te spreken over welke projecten welke middelen krijgen. De vraag is hoe we daar mee omgaan in het vervolgtraject in het licht van de corona-crisis.

_____ geeft aan dat in de Regio Deal geen lijst met projecten moet worden opgenomen waarin staat welk project precies wat krijgt. Als de Regio Deal is getekend gaat de triple helix organisatie aan de slag met deze verdeling. In de Regio Deal staat het doel, de aanpak en het resultaat. Uit de tekst moet vooral duidelijk worden waarom we deze Regio Deal sluiten en hoe we de opgaven op hoofdlijnen gaan aanpakken. Een beschrijving van de aanpak per pijler met een output en waar mogelijk outcome. Procesafspraken kunnen ook onderdeel uitmaken van de deal. De formats voor de bestedingsplannen kunnen worden ingevuld op basis van de 50% versie van de Regio Deal tekst (eind april/begin mei beschikbaar). Daar is geen politiek akkoord op nodig. Wel is het natuurlijk belangrijk om de Raden en Staten goed mee te nemen in het traject. Op de 95%-100% versie is natuurlijk wel politiek akkoord nodig.

_____ benadrukt het belang van een goede coördinatie, zowel op inhoud als rond de governance en de besluitvorming. Ook hierbij spelen Karin, Jelle en Inge als dealmakers een belangrijke rol.

Floor Vermeulen geeft aan dat Provinciale Staten al goed zijn meegenomen in het voortraject, bij de indiening van het voorstel. Hij verwacht geen knelpunten bij de uiteindelijke goedkeuring door PS.

Anne Koning vraagt of de bijdragen van de maatschappelijke partners ook aantoonbaar moeten worden gemaakt.

_____ geeft aan dat de cofinanciering van de decentrale overheden voorop staat. Het is wel goed om zichtbaar te maken wat andere partijen investeren, maar het handhaven van die afspraken laat het Rijk aan de regionale partners.

6. Rondvraag en sluiting

De aanwezigen concluderen dat het een goed overleg was.

_____ bedankt de deelnemers voor hun bijdrage aan het gesprek en de tijd die zij in deze lastige periode hiervoor hebben vrijgemaakt. Hij geeft aan in de toekomst graag een keer in de regio langs te komen en zegt uit te kijken naar de verdere samenwerking.